

Bli en bedre rådgiver!

KARRIERE- VEILEDNING

Gjør en forskjell!

Navn:

Innhold

Innledning	3
Helhetlig system for karriereveiledning	5
Definisjon på karriereveiledning	5
1. Tilgjengelighet til karriereveiledning	5
<i>Spørsmål</i>	6
<i>Notater:</i>	8
2. Innhold i tjenesten.....	9
<i>Spørsmål</i>	10
<i>Notater:</i>	12
3. Sammenheng i tjenesten	13
<i>Spørsmål</i>	14
<i>Notater:</i>	16
4. Kvalitet.....	17
<i>Spørsmål</i>	18
Eksempler og tips	19
Tilgjengelighet til karriereveiledning	19
Innhold i tjenesten	20
Sammenheng i tjenesten	21
Litteratur:.....	21

Innledning

I 2018 nedsatte Nordisk nettverk for voksnes læring (NVL) en nordisk arbeidsgruppe med oppdrag om å lage forslag til å styrke karriereveiledning innen kriminalomsorgen. Våren 2020 avsluttet gruppen sitt arbeid. Sluttproduktet var to plakater; én plakat som beskriver hva helhetlig karriereveiledning innen kriminalomsorgen bør inneholde, kalt *Karriereveiledningsplakaten*. Denne plakaten retter seg mot karriereveiledere og andre aktuelle aktører. Den andre plakaten beskriver hva karriereveiledning kan bidra med ovenfor den enkelte veisøker, og målgruppen for denne er innsatte.

De norske medlemmene i arbeidsgruppen var Gry Helgerud og Geir Syvertsen. Etter at NVL-arbeidsgruppen ble nedlagt fortsatte de å samarbeide med målsetting om å realisere forslagene til et program for helhetlig karriereveiledning i Ringerike fengsel hvor Gry Helgerud er karriereveileder. Arbeidet ble forsinket og vanskeliggjort av covid-pandemien, men blir nå slutført med ferdigstillingen av dette heftet.

Formålet med heftet er å være en hjelp til å oppnå en helhetlig karriereveiledningstjeneste i kriminalomsorgen slik NVL-arbeidsgruppen foreslår i plakaten. Heftet inneholder definisjon av karriereveiledning, og de fire hoveddelene i helhetlig karriereveiledning som er *tilgjengelighet*, *innhold*, *sammenheng* og *kvalitet*. For hver av de fire delene er det spørsmål som kan benyttes til å sjekke status i eget fengsel. Heftet inneholder også noen eksempler og tips på tiltak som bidra til et helhetlig tilbud om karriereveiledning.

Karriereveiledningstjenester må tilpasses den enkeltes behov, og må alltid tilpasses den lokale sammenhengen og hva som er mulig utfra foreliggende omstendigheter. Dette innebærer at det vil kunne finnes ulike løsninger. Uansett hvor tjenesten tilbys, og rammebetingelsene på stedet må den være tilgjengelig for brukerne, ha det nødvendige innholdet, koordineres og samordnes, og være av høy kvalitet.

Vi håper at heftet kan være nyttig for andre som er engasjert i karriereveiledning i kriminalomsorgen.

Med vennlig hilsen

Gry Helgerud

Gry Helgerud

Geir Syvertsen

Geir Syvertsen

Helhetlig system for karriereveiledning

Definisjon på karriereveiledning

Målet med karriereveiledning er at mennesker blir bedre i stand til å håndtere overganger, og til å meningsfulle valg knytte til utdanning, læring og arbeid gjennom livet. Karriereveiledning gir mulighet for utforsking av den enkeltes situasjon, ønsker og mulighet og støtte til handling valg og samfunnsdeltakelse. Karriereveiledning kan foregå individuelt og i gruppe, både fysisk og digital, og innenfor rammene av ulike sektorer og organisasjoner. Karriereveiledning tilbys av kompetente aktører med høy grad av etisk bevissthet.

*(Nasjonalt kvalitetsrammeverk
For karriereveiledning)*

1. Tilgjengelighet til karriereveiledning

- I fengselet skal tilbudet om karriereveiledning være kjent, tilgjengelig og tilpasset den enkeltes behov
- Tilbudet om karriereveiledning må være tilgjengelig gjennom hele soningsforløpet, og være tilgjengelig for den enkelte ved behov
- Tilbudet skal også være kjent for de ansatte, ledelsen og for alle andre relevante aktører
- Karriereveiledningen må ta utgangspunkt i den enkeltes situasjon og ivareta den enkelte brukers behov og ønsker

Spørsmål

Kryss av for **JA** eller **NEI**

Hvis ja:
Beskriv hvordan
dette oppnås

Hvis nei:
Beskriv hva som kan
gjøres for at dette
kan oppnås

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Er tilbudet om karriereveiledning
kjent for alle innsatte?

1

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Gis det informasjon til de innsatte om hva karriereveiledning kan bidra med for den enkelte?

2

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Kjenner de ansatte til tilbudet om karriereveiledning
for innsatte i fengselet?

3

4

Er karriereveiledning tilgjengelig for den innsatte gjennom hele soningsforløpet?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

5

Utvikles de innsattes kompetanse til å benytte informasjonsteknologi i å utvikle sin karriere:

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

6

Er karriereveiledning tilgjengelig på relevant språk, inklusive informasjon om hva som tilbys og hva karriereveiledning kan bidra med ovenfor den enkelte?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Gis det tilbud til alle innsatte om karriereveiledning en til en?

7

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Tilbys karriereveiledning i grupper?

8

Notater:

---

2. Innhold i tjenesten

Alle bør ha tilgang til kvalitativ god informasjon om fremtidige utdanningsmuligheter og arbeidsmarkedet.

En kunnskapsrik karriereveileder kan gi støtte for å sikre best mulig utbytte av all tilgjengelig informasjon.

Temaer som bør inngå er:

- CV
- Arbeidsmarkedet inkludert trender
- Lønn
- Inntakskrav til utdanninger
- Yrker
- Om arbeid: Betalt / ikke betalt
- Om rekruttering
- Sektorer i arbeidslivet

Spørsmål

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Gis det kunnskap om utdanning og arbeidsmarked?

9

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Har de innsatte lært å benytte informasjon om karriereveier og arbeidsmarkedet for å gjøre egne valg om opplærings-/ studiemuligheter?

10

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Inneholder karriereveiledningen ved skolen nevnte temaer?

11

12

Kjenner de som mottar karriereveiledning/ elevene til minst tre nettsteder med arbeidsmarkedsinformasjon av god kvalitet som de kan benytte i sin karrierelæring?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

13

Kobles innhold i fag mot mulige framtidige karriereveier, tar lærerne opp hvordan innhold i fag kan brukes i videre utdanning, i arbeid eller i samfunnet for øvrig?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

14

Får de som mottar karriereveiledning møte utdanningstilbydere fra høyere utdanning, fagskole, tilbydere av læreplaner, oppfølgingsklasser, opplærings-tilbud gjennom NAV, arbeidsliv/ høyere utdanning?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

3. Sammenheng i tjenesten

- Tjenesten skal framstå som et helhetlig og differensiert tilbud.
- Tiltak skal settes i sammenheng og ha progresjon, og dette forutsetter at aktørene som tilbyr karriereveiledning må samordne sine innsatser.
- Kommunikasjon og samhandling med aktører i og utenfor fengselet bør samordnes.
- En person bør ha et overordnet ansvar for karriereveiledningsprogrammet i fengselet.

Spørsmål

JA NEI

Er det avklart hvilke aktører som er involvert og invitert med i samarbeid om karriereveiledningstilbudet?

16

JA NEI

Har de involverte avklarte roller og avklart hvem som gjør hva og når?

17

JA NEI

Er en person gitt overordnet ansvar for karriereveiledningsprogrammet i fengselet?

18

19

Har partene regulert samarbeidet med skriftlige avtaler?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

20

Ved overgang til frihet er det fastsatt rutiner for samarbeidet med aktører innenfor og utenfor kriminalomsorgen?

JA NEI

☐	☐
--------------------------	--------------------------

4. Kvalitet

For å oppnå kvalitet i tjenesten må:

- **Aktørene ha en felles forståelse av målsetting**
- **De som utøver karriereveiledning må ha tilstrekkelig kompetanse**
- **Det legges til rette for at rolleinnhavere vil kunne ha ulike kompetansebehov.**

Karriereveiledning skal bidra til økt deltakelse innenfor utdanning og arbeid blant befolkningen

(Jf. definisjonen side 5)

Spørsmål

JA NEI

Har karriereveilederne relevant utdanning?

21

JA NEI

Finnes et system for løpende kompetanseutvikling av karriereveilederne?

22

JA NEI

Finnes et system hvor brukerne kan gi tilbakemelding på tjenesten?

23

JA NEI

Er nasjonalt kvalitetsrammeverk for karriereveiledning tatt i bruk?

24

Eksempler og tips

Denne delen av heftet inneholder eksempler og tips for mulige tiltak. Dette er ingen uttømmende liste. Forslagene kan suppleres med eksempler fra egen praksis, og med eksempler fra andre fengsler.

Tilgjengelighet til karriereveiledning

Legg ut informasjon om formålet med karriereveiledningstilbudet, og om hva programmet for karriereveiledning ved din skole / det aktuelle fengselet inneholder på skolens hjemmeside

Alle innsatte gis informasjon om karriereveiledningstilbudet i forbindelse med inkomstsamtale

Alle ansatte blir informert om karriereveiledningstilbudet, og om hva det kan bidra til ovenfor den enkelte innsatte

Karriereplakaten som retter seg mot innsatte henges opp i fellesrom, oppslagstavler, bibliotek og andre steder den kan bli sett av de innsatte

Bruk Internett

- DFS-siden om karriereveiledning
- utdanning.no
- karriereveiledning.no

Innhold i tjenesten

- Møte med arbeidsgiver er verdifullt bidrag til karrierelæring. Det er ønskelig at møtene gjenspeiler mangfoldet i arbeidslivet.
- Definer målsetting for hvert møte. Gi mulighet for å stille spørsmål og ha dialog
- En kan invitere NAV, karrieresenter, rekrutteringsbyråer, utføringsbedrifter, sosiale entreprenører og private og offentlige virksomheter. En kan invitere inn arbeidsgivere og arbeidstagere fra ulike bransjer, personer som har lykket med etablering av egen bedrift, personer som ikke har lykket med det samme, representanter fra fagforeninger.
- Tidligere innsatte som har lykket i arbeidslivet kan inviteres til å fortelle om sine erfaringer.
- Varierte møter med arbeidsgivere kan oppnås gjennom å arrangere messer, karriere-karusell, speed-date med arbeidsgivere. Arbeidsgivere kan inviteres til å informere i gruppesettinger.
- Lage opplegg hvor en konsentrerer seg om enkelte temaer eller emner knyttet til arbeidslivet. Et eksempel kan være fokus på muligheter innen enkeltbransjer som bygg- og anleggsbransjen. Andre temaer kan være å søke jobb, arbeidslivets spilleregler eller annet. De opplegg som iverksettes bør være tilpasset de innsattes behov.
- Koble undervisning i ulike fag med fagets relevans for framtidig utdanning og yrker, og for samfunnsdeltagelse for øvrig.
- Foruten lærere og karriereveiledere kan arbeidsgivere, arbeidstagere, veiledere og lærere fra høyere utdanning og tilbydere av læreplasser inviteres til å bidra.

Sammenheng i tjenesten

Tjenesten skal framstå som et helhetlig og differensiert tilbud. Tiltak skal settes i sammenheng og ha progresjon. Dette forutsetter at aktørene som tilbyr karriereveiledning må samordne sine innsatser. En person bør ha et overordnet ansvar for karriereveiledningsprogrammet i fengselet.

Litteratur:

- Nordisk Nettverk for Voksnes Læring. (27.juni 2020). Plakater om karriereveiledning i kriminalomsorgen.
www.nvl.org
- Kompetanse Norge, karriereveiledning i kriminalomsorgen, Resultater fra en undersøkelse til rådgiverne i fengselsundersøkingen, Oslo 2017
- Andrews, David, Hooley, Tristram: The Career Leaders Handbook - How to create an outstanding careers programme for your school or college. (Second edition) Trotman, Bath 2022
- Gatsby: Good Career Guidance
www.gatsby.org
- Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
www.hkdir.no

Design og print:

Justistrykk Ringerike

Justisveien 30, 3533 Tyrstrand

Tlf: 33207442 / 97142507

lissheidij@bfk.no